

ny 18/60

73. évfolyam
286. szám
1983.
december 4.,
vasárnap
Ára:
1,40 forint

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Mai anonymusok

Évről évre indigózni lehet ezt a megállapítást: nem csökken a névtelen panaszok száma. Megduplázott erővel dolgoznak a mai anonymusok. Béla király névtelen krónikásától eltérően, nem az a szándékuk, hogy az utókorra hagyják a magyarok díszes cselekedeteit, a bőrkötésre méltó nagy tetteket. A mai anonymusok tollát döntő többségben a rosszindulat, az irigység és a bosszúállás vezeti. A népi ellenzéshez postázott leveleket átböngészve, és a vizsgálati eredményeket ismerve jutottam erre a megállapításra. Egyéves termést tanulmányozva írom most saját „leveleimet”.

Tollat ragad a szomszéd, mert úgy érzi: a társadalom lelkiismeretén folt esik, ha hagyja, hogy a harmadik emeleti lakó családi házat építsen. Igaz, hogy tanácsi lakása van, igaz, hogy a gyerekeinek alapozza az új otthonát, igaz, hogy jogszabály nem tiltja, és különben is, semmi köze az ilyen akcióhoz — de a szomszéd ezzel nem törődik. Írja jelentéseit nagy szorgalommal, egyik hatóságtól a másikig címezte. Kívót, békát kiabálnak egymásra a magánépítők, mert hamarabb fővott el a pénz, mint ahogy elkészült volna a tető. Nemcsak sértegetik, hanem névtelenül fel is jelentik egymást. Ha szűrőpróbaszerűen kivizsgálják egy ilyen ügyet, általában az a csattanó: rosszul kalkulálták az árakat, kevés pénzzel kezdték az alapozást, felelőtlen volt a vállalkozás. A névtelen bizskálódásnak leggyakrabban a lakás a célpontja. Többnyire azért, mert kételkednek az ismerősök, „barátok” a leendő háztulaidonos tehetségében, nevezetesen abban, hogy tisztességes úton jár. És még mindig maradunk a lakásoknál. Gyakran kifogásolják, miért adják ki az egyik szobát albérlésre, „uzsorabért” szednek, és így tovább.

Sok a névtelen panasz a lakásszövetkezetekre is. Ez azért is érdekes, mert nagyon sok szövetkezeti közgyűlés határozatképtelen. Ugyanis kevesen vesznek részt a demokratikus fórumon, ott, ahol mindenki elmondhatná gondját-baját. Ilyenkor jut eszembe: a papírral is lehet takarékoskodni. Akadnak még külön panaszok is. Ahány ház, annyi feljelentés. Nem lenne elegendő egy oldal, hogy a csokorba gyűjtött eseteket közreadjam. Mőszerolják a tervezőmérnököket, hogy engedély nélkül dolgoznak. Majd kiderül, hogy gazdasági munkaközösségekben terveznek. Le akarják járni a főnököt, csempészéssel vadolják...

Egybehangzó vélemény, hogy a névtelen bejelentéseknek csak 10—20 százaléka bizonyul igaznak.

Többet használna a közügynek, ha az anonymus felfedné magát. Így menetközben is segíthet információival az illetékeseket ev-egy sérelmes dolog tisztázásában. A névtelenség alibi-jékként szoktunk olyan védőbeszédet hallani, azért maradnak álruhában a jelentetők, mert félnek a bosszútól, a sértett majd visszaut. Az esetek nagy részénél sántít ez a magyarázat, ugyanis nagyon sokszor nem az egymás beosztottjai engedik ki a mérgezett nyilatkat. Am nem szabadna megfélemedezni, hogy a szűrő vesszők okatlanul és jogtalanul fájdalmas sebeket éitenek. Képzelnék el annak az embernek a lelkiállapotát, aki látja, hogy a revizorok egymásnak adják a kilincset, hallja, érdeklődnek utána. Majd visszaváltozik minden a régi kerékvágásba, mert nem történt semmi, azaz, mégsem, mert a környezet sunyin mosolyog az „üdvö”, Később arra már nem emlékszik senki sem, hogy nem ügye, csak egy névtelen panaszosa volt.

Történelmemmel nem szeretnék önmegtartóztatásra bírni. Írjon szívesen mindenki, ha közérdekű sértő cselekedetet lát. Aki szükségét érzi, éljen alkotmány biztosította jogával, tegyen közérdekű bejelentést. Annál is inkább, mert a névtelen panaszokkal egyetlen intézménynek, hatóságnak sem kötelessége foglalkozni. Az anonymusok leveleinek kétharmada általában a papírkosárba kerül. Ha a levélíró felfedi magát, a jogszabályok is megvédik. Persze, hallom a szkeptikus olvasó választát, halk kacaját a védelmet illetően. Nem állítom, hogy még nem fordult elő: a sértett valamilyen formában törlesztett. Mégis biztos vagyok abban, hogy névtelenséggel a demokráciát nem lehet feleltetni, és az emberi kapcsolatok minőségét sem tudjuk javítani. A mai anonymusok gondoljanak arra, milyen élet lehet az, amelynek az építőkockája a bizalmatlanság.

Halász Miklós

Kábelhulladékból — réz, alumínium, vas

Feldolgozó üzem a MÉH-nél

„Gyűjtsd a vasat és a fémet...” Ki ne emlékezne a mai negyvenesek közül eme épületes jelszóra, melynek hatására talicskán és triciklin, kerékpáron és szánkón vittük gyerekkoromban az ocskavasat a sáros, poros rozsdatemetőkbe. Esetleges volt az akkori gyűjtés, a hasznos hulladékok népgazdasági használatára vált igazán világgóssá számunkra. Ma is gyűjtünk hát de nemcsak az úttörők, hanem az ország apraja nagyja, szervezetten és tudatosan, mindenféle hangzatos jelszó nélkül, saját érdekünkben.

A Dél-magyarországi MÉH Vállalat igazgatója, Mayer Tibor szerint az okos propaganda, a tudatformálás meghozta az eredményt: az idén eddig máris 10 millió forint értékű hulladékkal több érkezett be települése lakóterületeiről, mint tavaly ugyanebben az időszakban. A csaknem 25 százalékos többletből sójnos csak 5 százalék a papír, holott az ipar ennél jóval többet várt volna. A leadott textilhulladék mennyisége körülbelül megegyezik a tavalyival, samalatos azonban, hogy közöttük egyre kevesebb az értékes pamut alapanyagú ruhánemű. Jelentősen, 40 százalékkal több viszont a leadott vas-hulladék siive az idén, mint az előző évben volt.

Az eredmény a Hazafias Népfront akciójának is köszönhető. A 10 millió forint értékű hulladékból 1 millió forintnyit a Csongrád megyeiek gyűjtöttek, ennek fele pedig a szegediek szorgalmát dicsegti. Az igazsághoz tartozik, hogy az iskolai gyűjtés sikerét ayónaitették ezek az átfogó akciók: noha a gyerekek ismét derékasan helytálltak az úttörőkasszák bevétele kevesebb lett, mint máskor. Nem ártana később mérlegelni holmi nevelési elveket is a gyűjtések megszervezésakor: miért ne érezzék élvezetnek a gyerekek közvetlenül saját munkájuk gyümölcsét, hisz így is, úgy is beleteszik a népgazdaság „kohójába” a magukét.

A takarékoság szelleme sikerrel munkálkodik a vállalatoknál is noha ez nem a MÉH-hez szállított hulladékok növekedésében mérhető, hanem épp ellenkezőleg. Anvattakarékos tech-

nológiát használnak, kevesebb kidobni való selejtet gyártanak, karbantartják gépeiket: ezzel magyarázható, hogy az idén több vállalat szállított ugyan hulladékot a MÉH-be, de alig értékesebbet, mint korábban.

A társadalmi összefogás segítette gyűjtés mellett a MÉH kereskedik is olcsó árut kínáló boltjaiban nagy a kereslet, egyre több kishibás cikket adnak el, s mindig akad vevő leértékelt ruházati cikkekre, cipőkre, ágyneműkre, függönyökre.

Mindemellett újabban a feldolgozó ipar szerepéből is vállal magára a MÉH. A tröszt — megértve az idők szavát és a gazdasági élet kényszerét — ötéves terve egyik legnagyobb beruházásaként fölépítette Szegeden kábelfeldolgozó üzemét. A 153 millió forint költséget főlemészto üzem falai már állnak a MÉH Dorozsmai úti központja mögötti területen. A hatalmas betonépület ablakain át még besüvölt a szél, de odabenn „sémpezők” dolgoznak a szociális helyiségekben. Üres még az előkészítőcsarnok, s hangsúlyozni kell a zajos gépekre váró aprítóhelyiséget. Hamarosan megérkeznek a véd berendezések, amelyeknek beszerelése mintegy két hónapot vesz még igénybe. A tervek szerint tavasszal már működik remcsak hazánk hanem a KGST-országok egyetlen ilyen üzemé, amely megmenti és azonnal felhasználható állapotban kínálja az iparnak a kábelekből visszanyert nyersanyagot: rézet, alumíniumot, vasat

és műanyagot. Az új, világszínvonalú technológia — ellentétben az akkumulátorok megmentésének jelenlegi módjával — környezetvédelmi szempontból is kifogástalan. Az eddigi kábelégetés helyett ezután szennymentesen dolgozzák föl az egész ország — később esetleg más szocialista országok — kábelhulladékát is.

Nem hanyagolható el azonban az a hulladékmennyiség sem, amelyet a háztartásokból sikerül megmenteni, bizonyítják a gyűjtés adatai is. Van-e kilátás arra, hogy a lakosság dolgát megkönnyítendő, korszerűbb gyűjtési lehetőséget kínál a MÉH? Nemrégiben új, multiliftrendszerű konténerszállító autót mutatott be Magyarországon egy osztrák cég, olyan szállítóeszközt, amelynek emelő- és ollenőszervezetével könnyen hordozható és üríthető az criás tartályok. Az elképzelések szerint a MÉH a tanáccsal közösen vásárolna kisebb-nagyobb konténereket, és először a Csillag téren zölddel övezett térségben, ugyancsak elmozdítható szociális helyiség szomszédságában, esztétikus módon elhelyezné őket.

A módszer előnye: állandó raktárhelyiségek építése nélküli, a szállítást, ürítést is leegyszerűsítő, környezetvédelmi szempontból sem kifogásolható megoldás. Egy-két éven belül talán már ilyen tartályokba lehet hordani a háztartásokból a fölösleges papírt, textíliát, üvegeket, vedlve a hajdan volt, ócska MÉH-telepeket.

Ch. A.

Közös kutatás

Több mint egy évtizede folytatnak együttműködést a határvidéken a magyar—jugoszláv szénhidrogén-kutatók. A magyar és jugoszláv geológusok, geofizikusok kölcsönösen előnyösnek tartják a közös munkát, rendszeresen tájékoztatják egymást a kutatási eredményekről, együtt értékelik a határ menti kutatási adatokat.

Az együttműködés egyik eredménye a Barcs környéki földgázlelőhelyek feltárása. Az ebben a térségben folyó közös kutatómunkának az is jelentőségét ad, hogy viszonylag nagy mélységben, 3800—4000 méteren helyezkednek el a szénhidrogéntároló rétegek. Így a geológiai adatok egyeztetésével mindkét oldalon csökkenteni tudják a kutatás költségeit. (MTI)

Takarékos szivattyúk

Sokoldalúan használható szivattyúk licencét vásárolta meg a világ legnevesebb szivattyúgyártói közé tartozó NSZK-beli KSB-cégtől a Diószöri Gépgyár. Az újfajta szivattyúk 40 alap-típusban és 232 variációban készülnek. A legkülönbözőbb hőmérsékletű folyadékok továbbítására alkalmasak. Gyártásuk megkezdése népgazdasági jelentőségű, hiszen legmértéktartóbb számítások szerint is a gyártással és alkalmazásával 6 évenként 338 millió forint értékű anyag, 626 millió kilowatt villamos energia és 1 millió 740 ezer munkaóra takarítható meg.

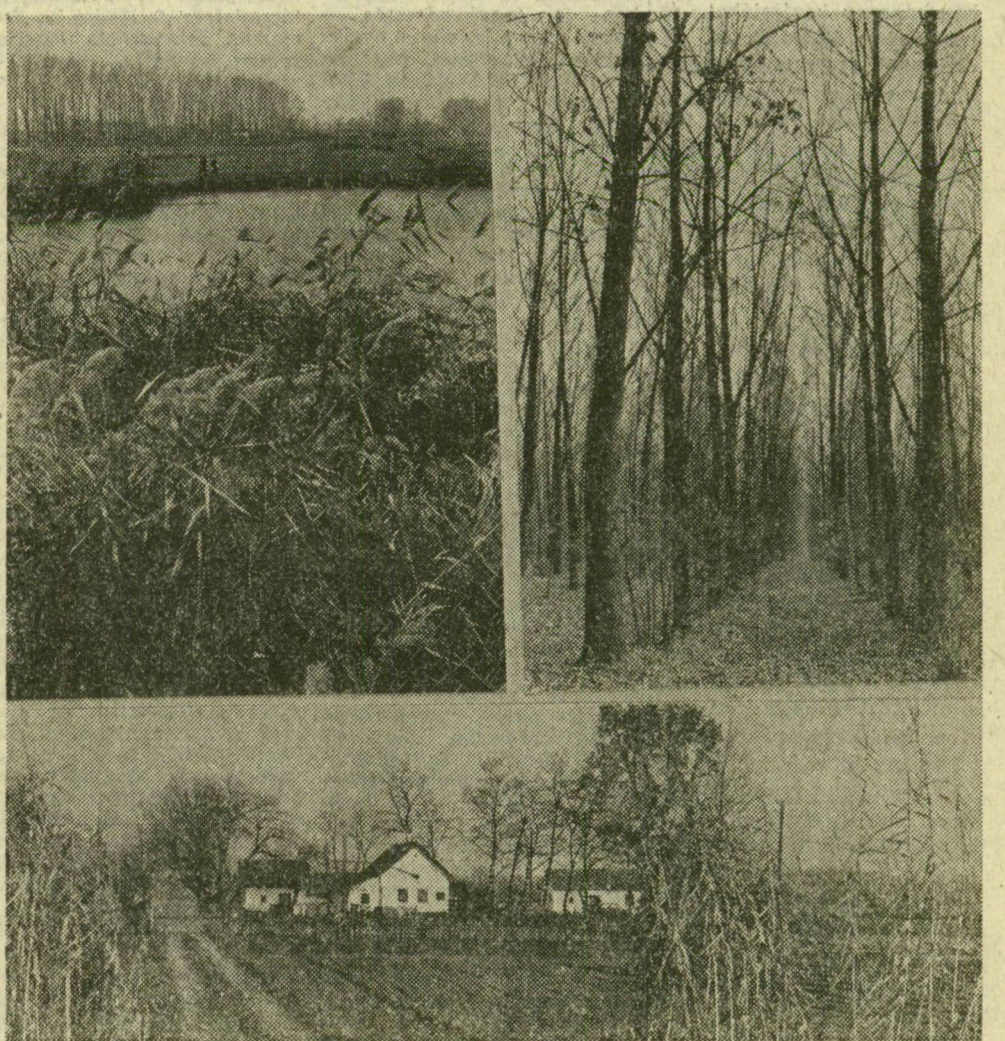
Tervezők a zaj ellen

Akusztikai laboratórium építészeknek

Nemzetközi viszonylatban korszerű akusztikai laboratóriumot szerelnék fel az intézet tudományos Intézet rendeltetésű kísérleti telephelyén. A létrehozása a háziipari technológiával készülő lakásokkal és lakótelepekkel szemben támasztott magasabb akusztikai követelményekkel van összefüggésben. Megteremtik a feltételeit annak, hogy az építészek már az első lépésben, a tervezéskor gondoskassanak a zavartalan, akár egy egész településről, akár egy épület, vagy akár épületgép-

szeti berendezésekről van szó. Ennek jelentőségét, hasznát az adja, hogy a lakások akusztikai hibáinak utólagos javítása drága, sőt sok esetben lehetetlen. A 30 millió forintos költséggel kialakuló laboratórium „zengő szobájában” falburkolatok, álmennyezetek hangnyomás mérésére, gépburkolatok paravánok zajcsökkentő hatásának megállapítására, továbbá motorok, szivattyúk, ventilátorok és egyéb gépek zavarságának meghatározására lesz lehetőség. A második

helyiségben többek közt a mennyezetek, a padlóburkolatok és a fűdémek hangátvezetését vizsgálják majd. A harmadik helyiségben homlokzati falak, erkélyek, loggiák építhetők be, ezáltal itt szemlélhetők lesznek a homlokzati erő külső hanghatások is. Ugyanitt mérik majd a vízcsapok, a csőszerevények és a csatlépek által okozott zajokat is. A szentendrei akusztikai laboratórium várhatóan jövő évi márciusi felében kezdi meg működését. (MTI)

Somogyi Károlyné képiportja